

## Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2007-569

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Statsvetenskapliga fakulteten		Laitos-Institution-Department Sociologiska institutionen	
Tekijä-Författare-Author Ussher, Sara			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Depressionens många ansikten: En sociokulturell analys av orsaksförklaringar till depression i lekmanna- och professionella texter			
Oppiaine-Läroämne-Subject Social- och kulturanthropologi			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-12-10	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 134 s., 29 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Mot bakgrunden av att depressionen blivit alltmer aktuell och mediasynlig i det finländska samhället sedan 1990-talet fokuserar denna studie på en jämförelse av lekmanna- och professionella uppfattningar om depressionens orsaker. Den teoretiska utgångspunkten är den medicinska antropologins syn på hälsa/sjukdom som ett kontextuellt fenomen påverkat inte bara av biologiska, utan också väsentligen av sociokulturella faktorer. Ett centralt syfte är att se på depressionens orsakspromblematik inom ramen för biomedicinen som ett kulturellt system med egna värderingar och att på så sätt anknyta till diskussioner om medikalisering samt till förhållandet mellan lekmän och professionella. Viktiga källor för en förståelse av depressionens kulturella förankring är de medicinska antropologerna Arthur Kleinman, Byron Good och Catherine Lutz' produktion. Min studie har också influerats av medikaliseringskritiska verk och av den sociologiska traditionens granskning av fenomen som psykologisering och senmodern individualism.</p> <p>Forskningsmaterialet består av 266 texter i två finländska damtidningar (Kauneus ja Terveys, Eeva) och två finländska läkartidskrifter (Duodecim, Suomen Lääkärilehti) åren 1985, 1990, 1995 och 2000. I materialanalysen tillämpas ett diskursanalytiskt angreppssätt. Den ledande socialkonstruktionistiska tanken är här att depressionen konstrueras på olika sätt i texterna. Denna metodologiska approach kombineras med ett etnografiskt förhållningssätt till texterna som utgår från att depression är ett fenomen som ingår olika kontext.</p> <p>Det viktigaste forskningsresultatet är att depressionen är mångfasetterad i ett komplext samspel mellan lekmän och professionella. Depressionen har sitt ursprung i biopsykosociala krafter. Denna mångfaktoriella helhet splittras emellertid beroende på vilken del av helheten, vilken orsaksdiskurs, respektive grupp betonar och på vilket sätt.</p> <p>Jag tematiserade materialet i en medikalisering, i psykosociala förhållanden och i en samhällsberoende utbrändhet. Utgående från dessa kategorier framträdde sex orsaksdiskurser: biologiska, psykologiska, interpersonella, yttre förhållande, livsskede och depression som livsstil. Den biologiska diskursen framställer depressionen som ett inre organisk fel, ett slags oberoende skeende färdigt för medicinering. Också i den psykologiska diskursen blir depressionen en inre angelägenhet men på ett annat sätt; som en del av en viljestyrd personlighet som aktivt kan bearbetas. Den interpersonella diskursen utvidgar individinriktningen mot uppfattningen om en depression såsom förankrad i det sociala behovet av andra människor. I diskursen yttre förhållanden gör en vidare samhällelig anknytning depressionen till ett utpräglat externt skeende. Diskurserna som gestaltar ursprunget till depression i ett visst livsskede eller i en livsstil nedtonar i sin tur depressionens sjukdomsaspekt inom ramen för ett normalt sätt att leva. Dessa sex olika sätt att närma sig depressionens orsaker individualiserar, socialiserar och normaliserar depressionen och avspeglar djupgående synsätt på människan, världen och verkligheten.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords depression orsaker förklaring professionella amatörer biomedicin medicinsk antropologi			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			